

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้วัดมิติด้านจิตวิญญาณของผู้ป่วยโรคหัวใจและหลอดเลือดที่ได้รับการผ่าตัดหัวใจแบบเปิดขณะรับการรักษาพยาบาลในหอผู้ป่วยวิกฤต จำนวน 200 ราย ณ โรงพยาบาลศิริราช โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ โรงพยาบาลราชวิถี และสถาบันทรวงอก นนทบุรี เก็บรวบรวมข้อมูลตั้งแต่ 15 กรกฎาคม 2547 ถึง 31 ตุลาคม 2547 โดยนำเสนอผลการวิจัยเป็น 5 ส่วนดังนี้

1. ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง
2. การตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือ (content validity)
3. การตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างของเครื่องมือ (construct validity)
4. ค่าความเชื่อมั่น (reliability) ของเครื่องมือแยกรายด้าน
5. ระดับความต้องการในมิติด้านจิตวิญญาณ ของกลุ่มตัวอย่าง

ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 2 จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามลักษณะ

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (N = 200)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	110	55
หญิง	90	45
อายุ		
16 – 30 ปี	39	19.5
31 – 45 ปี	66	33
46 – 60 ปี	59	29.5
61 – 75 ปี	33	16.5
มากกว่า 75 ปี	3	1.5
ศาสนา		
พุทธ	188	94
คริสต์	6	3
อิสลาม	6	3
ระดับการศึกษา		
ไม่ได้รับการศึกษา	14	7
ประถมศึกษาตอนต้น (ป.1-ป.4)	90	45
ประถมศึกษาตอนปลาย (ป.5-ป.6)	41	21.5
มัธยมศึกษาตอนต้น (ม.1-ม.3)	21	1.5
มัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.4-ม.6) หรือ		
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นต้น (ป.ว.ช.)	20	10
อนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ป.ว.ส.)	6	3
ปริญญาตรีหรือสูงกว่า	8	4

ตารางที่ 2 จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามลักษณะ (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (N = 200)	ร้อยละ
อาชีพ		
ไม่ได้ทำงาน	84	42
รับราชการ	2	1
ธุรกิจส่วนตัว	14	7
ค้าขาย	12	6
รับจ้าง	44	22
เกษตรกร	31	15.5
อื่น ๆ	13	6.5
รายได้ในปัจจุบัน (บาท / เดือน)		
($\bar{X} = 4,934.75$; S.D. = 10,467.93)		
ต่ำกว่า 1,000	96	48
1,001 – 5,000	50	25
5,001 – 10,000	37	18.5
มากกว่า 10,001	17	8.5
ความเพียงพอของรายได้		
ประเมินไม่ได้เนื่องจากไม่มีรายได้	92	46
ไม่เพียงพอ	54	27
เพียงพอแต่ไม่เหลือเก็บ	36	18
เพียงพอและเหลือเก็บ	18	9
สิทธิในการรักษา		
เบิกต้นสังกัด	21	1.5
บัตรทอง (บัตร 30 บาท)	148	74
ประกันสังคม	26	13
อื่น ๆ	5	2.5

ตารางที่ 2 จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามลักษณะ (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (N = 200)	ร้อยละ
ประสบการณ์ในการผ่าตัด		
ไม่มี	135	67.5
มี 1 ครั้ง	45	22.5
มี 2 ครั้ง	15	7.5
มี 3 ครั้ง	5	2.5
ระยะเวลาในการพักรักษาพยาบาลในหอผู้ป่วยวิกฤต		
1 วัน	115	57.5
2 วัน	50	25
3 วัน	19	9.5
มากกว่า 3 วัน	16	8
การรับรู้เกี่ยวกับความรุนแรงในการผ่าตัด ก่อนผ่าตัด		
ไม่รุนแรง (0)	27	13.5
รุนแรงน้อย (10 – 40)	18	9
รุนแรงปานกลาง (50)	28	14
รุนแรงมาก (60 – 90)	29	14.5
รุนแรงมากที่สุด (100)	98	49
การรับรู้เกี่ยวกับความรุนแรงในการผ่าตัด หลังผ่าตัด		
ไม่รุนแรง (0)	70	35
รุนแรงน้อย (10 – 40)	45	22.5
รุนแรงปานกลาง (50)	29	14.5
รุนแรงมาก (60 – 90)	26	13
รุนแรงมากที่สุด (100)	30	15

จากตารางที่ 2 พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชายร้อยละ 55 และเพศหญิงร้อยละ 45 มีอายุเฉลี่ย 45.23 ปี ($X = 45.23$, $S.D. = 15.33$) นับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ 94 จบการศึกษาในระดับประถมศึกษา ตอนต้น (ป.1 – 4) ร้อยละ 45 ไม่ได้ประกอบอาชีพ ร้อยละ 42 มีรายได้ต่อเดือนเฉลี่ย 4,934.75 บาท ($\bar{X} = 4934.75$, $S.D. = 10,467.93$) กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ระบุว่า มีรายได้ไม่เพียงพอต่อการใช้จ่าย การเข้ารับการรักษาพยาบาลในครั้งนี้ผู้ป่วยใช้สิทธิบัตรทอง (บัตร 30 บาท) ร้อยละ 74 ไม่เคยมีประสบการณ์การผ่าตัดมาก่อน ร้อยละ 67.5 การผ่าตัดครั้งนี้ต้องพักรักษาในหอผู้ป่วยวิกฤตเฉลี่ย 1.74 วัน ($\bar{X} = 1.74$, $S.D. = 1.19$) ก่อนผ่าตัดผู้ป่วยคิดว่า การผ่าตัดหัวใจรุนแรงมากที่สุดในชีวิตร้อยละ 49 และหลังการผ่าตัดหัวใจผู้ป่วยคิดว่าการผ่าตัดหัวใจไม่รุนแรงอย่างที่คิด ร้อยละ 35

การตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (content validity)

เครื่องมือที่ใช้วัดมิตด้านจิตวิญญาณของผู้ป่วยโรคหัวใจและทรวงอกที่ได้รับการ ผ่าตัดหัวใจแบบเปิดขณะพักรักษาตัวในหอผู้ป่วยวิกฤตนี้สร้างจากการศึกษาค้นคว้า รวบรวมข้อมูลจาก ตำราเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยใช้กรอบแนวคิดการดูแลแบบองค์รวม เน้นเฉพาะ มิตจิตวิญญาณ จากการทบทวนวรรณกรรมสามารถกำหนดมิตีย่อยด้านจิตวิญญาณได้ 3 มิติ ได้แก่

1. ความรู้สึกที่อยู่ในส่วนลึกของจิตใจ หมายถึง พลังภายในตนเอง และพลังของชีวิตที่มองไม่เห็นแต่ทำให้บุคคลรู้สึกว่า ชีวิตมีคุณค่า มีเป้าหมายในการดำเนินชีวิต มีกำลังใจ อดทน มุ่งมั่นสู่ความสำเร็จเมื่อต้องเผชิญกับปัญหาที่ยากลำบาก เป็นสิ่งยึดเหนี่ยวเพื่อให้หายจากการเจ็บป่วย
2. ความเชื่อ ความหวัง ความศรัทธา หมายถึง สิ่งยึดเหนี่ยวด้าน จิตใจของบุคคล ทำให้บุคคลรู้สึกว่าเกิดความหวังเกี่ยวกับอนาคตที่ดี มีความสามารถในการเผชิญปัญหาและมีความยึดหยุ่นกับชีวิต ซึ่งจะมีผลต่อความร่วมมือในการรักษาพยาบาล เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย
3. การประกอบพิธีกรรม หมายถึง การกระทำ การปฏิบัติ หรือวิธีการต่าง ๆ ที่บุคคลได้แสดงออกถึงความรู้สึกที่อยู่ในส่วนลึกของจิตใจที่มีต่อสิ่งที่ตนเองนับถือ และศรัทธา

ผู้วิจัยจึงสร้างข้อคำถามให้ครอบคลุมมิตีย่อยทั้ง 3 มิติดังกล่าว ได้ข้อคำถามทั้งสิ้น จำนวน 60 ข้อ หลังจากนั้นจึงดำเนินการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือที่สร้างขึ้น โดยผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน เพื่อทำการตรวจสอบความสอดคล้องของข้อคำถามกับคำนิยามและ

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับจิตวิญญาณ ดูความครอบคลุมของเนื้อหา และประเมินความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ในแบบสัมภาษณ์ โดยกำหนดระดับความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิเป็น 4 ระดับ

ผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาพบว่า ค่าดัชนีความตรงเชิงเนื้อหารายข้ออยู่ระหว่าง .6 – 1.0 (รายละเอียด แสดงในภาคผนวก ก) และค่าดัชนีความตรงเชิงเนื้อหาทั้งฉบับ .60 เนื่องจาก ค่าดัชนีความตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถามทั้งฉบับควรมีค่ามากกว่า .80 ซึ่งแสดงว่าแบบสอบถามมีความตรงเชิงเนื้อหาเป็นที่ยอมรับได้ (บุญใจ ศรีสถิตนรากร, 2541) ดังนั้นผู้วิจัยจึงนำข้อคำถามทั้งหมดมาพิจารณา และดำเนินการดังนี้คือ

1. จากข้อคำถามจำนวน 60 ข้อ ผู้ทรงคุณวุฒิให้ข้อเสนอแนะว่าบางข้อมีความซ้ำซ้อนในเรื่องภาษาและข้อความในข้อคำถาม โดยถามในเรื่องเดียวกันและข้อคำถามมีค่า CVI ต่ำกว่า .80 ผู้วิจัยจึงตัดข้อคำถามดังกล่าวออกเหลือข้อคำถามที่มีความสอดคล้องกับนิยามเชิงปฏิบัติการ ซึ่ง ผู้เชี่ยวชาญประเมินระดับ 3 – 4 จำนวน 31 ข้อ

2. ปรับปรุงข้อคำถาม ผู้วิจัยได้นำข้อคำถามที่ตัดออกมาพิจารณาพบพบว่า ข้อคำถามจำนวน 9 ข้อ ที่ผู้ทรงคุณวุฒิ ให้คะแนนความสอดคล้องกับค่านิยาม และทฤษฎีระดับเพียง 1 – 2 ผู้วิจัยจึงนำมาแก้ไขปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิและนำมาใช้จำนวน 9 ข้อ

จากข้อคำถามทั้งหมดจำนวน 40 ข้อ เมื่อนำมาคำนวณหาค่าดัชนีความตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถามทั้งฉบับพบว่า มีค่าเท่ากับ .80 หลังจากนั้นจึงนำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 10 ราย ณ โรงพยาบาลชลบุรี พบว่าข้อคำถามบางข้อยังขาดความชัดเจน ทำให้ผู้ปวยตีความได้ 2 ความหมาย หรือไม่มั่นใจว่าเข้าใจถูกต้องตามข้อคำถามหรือไม่ เช่น ข้อคำถามที่ 7 “ท่านรู้สึกว่าการใส่ใจของท่านทำให้ท่านรู้สึกเหมือนกับว่ากำลังจะมีชีวิตใหม่หลังผ่าตัด” ข้อคำถามที่ 16 “ท่านเชื่อว่าถ้ามีบุคคล หรือสิ่งที่ท่านนับถือ เช่น พ่อ แม่ ญาติ แพทย์/พยาบาล พระ/บาทหลวง/โตะอื่นมา หรือ ด้ายสายสิญจน์/พระ/ไม้กางเขน/รูปของพระผู้เป็นเจ้าของท่าน อยู่ใกล้ตัวท่าน จะทำให้ท่านยอมรับผลของการรักษาแม้ผลจะไม่เป็นไปตามที่ท่านคาดหวังได้อย่างสงบ” และข้อคำถามที่ 24 “ท่านหวังว่าท่านจะได้เห็นสิ่งที่ท่านนับถือ เช่น พระ/พระเจ้า เมื่อท่านเริ่มรู้สึกตัวเพื่อเป็นที่พึ่งทางใจ” ผู้วิจัยจึงปรับปรุงข้อคำถามที่มีปัญหาดังกล่าวให้เหมาะสมยิ่งขึ้น ก่อนนำแบบสอบถามที่แก้ไขปรับปรุงไปเก็บข้อมูลจากผู้ปวยจำนวน 200 รายจากโรงพยาบาลศิริราช โรงพยาบาล จุฬาลงกรณ์ โรงพยาบาลราชวิถี และสถาบันทรวงอก นนทบุรี แล้วนำข้อมูลที่ไดมาวิเคราะห์หาโครงสร้างด้วยวิธีวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (exploratory factor analysis) ซึ่ง

เป็นวิธีการที่เหมาะสมสำหรับการสร้างเครื่องมือชุดใหม่ (ฉัตรศิริ ปิยะพิมลสิทธิ์, 2547; Dixon, 2001)

การวิเคราะห์ความตรงเชิงโครงสร้าง ด้วยวิธีสกัดองค์ประกอบ(exploratory factor analysis)

ในการศึกษาความตรงเชิงโครงสร้างของเครื่องมือวัดมิติด้านจิตวิญญาณของผู้ป่วยโรคหัวใจและหลอดเลือดหลังได้รับการผ่าตัดหัวใจแบบเปิด ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิจัยในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยายเกี่ยวกับค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความเบ้ ความโด่ง ค่าสหสัมพันธ์ของข้อคำถาม (correlation matrix) การสกัดปัจจัย (factor extraction) และหาความเชื่อมั่นของเครื่องมือแยกรายด้าน ดังนี้

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความเบ้ ความโด่งของข้อคำถาม มิติด้านจิตวิญญาณจำแนกเป็นรายข้อ N = 200

ข้อคำถาม	$\bar{x}$	S.D.	Skewness	Kurtosis
1. พลังใจทำให้อาการดีขึ้นอย่างรวดเร็ว	5.75	1.725	-1.421	1.266
2. พลังใจทำให้รู้สึกปลอดภัยเมื่อต้องเผชิญกับการรักษาพยาบาลที่ซับซ้อนและเสี่ยงต่อชีวิต	6.07	1.418	-1.793	3.093
3. พลังใจทำให้ท่านมีความอดทนต่อการรักษาพยาบาล	6.36	1.075	-1.999	4.287
4. พลังใจทำให้รู้สึกจิตใจสงบแม้จะมีอุปกรณ์และสายต่าง ๆ ทำให้รู้สึกเจ็บปวด เคลื่อนไหวร่างกายลำบาก	6.18	1.302	-1.759	2.790
5. พลังใจทำให้ยอมรับผลของการรักษาพยาบาลได้ถ้าจะไม่เป็นไปตามที่คาดหวัง	5.50	1.722	-1.107	.529
6. พลังใจทำให้ยอมรับวิธีการรักษาพยาบาลได้โดยง่ายแม้จะไม่ทราบมาก่อน	6.00	1.540	-1.793	2.724
7. พลังใจทำให้รู้สึกเหมือนกับที่กำลังจะมีชีวิตใหม่	6.54	.838	-1.862	2.575
8. พลังใจทำให้รู้สึกว่าชีวิตมีคุณค่ามากกว่าที่ผ่านมา	6.34	1.180	-2.265	5.711

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความเบ้ ความโด่งของข้อคำถาม มิติด้าน
จิตวิญญาณจำแนกเป็นรายชื่อ N = 200 (ต่อ)

ข้อคำถาม	$\bar{x}$	S.D.	Skewness	Kurtosis
9. พลังใจทำให้รู้สึกว่าจะสามารถดูแลตัวเองได้ โดยไม่ต้องพึ่งพาบุคคลอื่น	6.40	1.084	-2.034	4.277
10. พลังใจช่วยให้บรรลุเป้าหมายในชีวิตได้ง่าย	5.97	1.444	-1.507	1.803
11. พลังใจทำให้มีจิตใจที่เข้มแข็ง	6.54	.879	-2.215	5.082
12. เชื่อว่าถ้าได้ปฏิบัติตามความเชื่อความศรัทธา อาการป่วยจะดีขึ้น	5.83	1.690	-1.636	1.966
13. เชื่อว่าถ้าเจ้าหน้าที่ยอมรับใน ความเชื่อ ความศรัทธาตามหลักศาสนาจะทำให้ผลของการรักษาพยาบาลดีขึ้น	5.46	2.000	-1.169	.085
14. เชื่อว่าถ้ามีสิ่งที่น่าเชื่อถืออยู่ใกล้อาการป่วยดีขึ้น	5.55	2.086	-1.293	.213
15. เชื่อว่าถ้ามีสิ่งที่ท่านนับถืออยู่ใกล้จะมีกำลังใจอดทนกับความเจ็บป่วย	5.78	1.957	-1.568	1.134
16. เชื่อว่าถ้ามีบุคคลหรือ สิ่งที่น่าเชื่อถืออยู่ใกล้ตัวจะทำให้ยอมรับผลของการรักษาแม้จะไม่เป็นไปตามที่คาดหวังอย่างสงบ	5.90	1.725	-1.737	2.088
17. เชื่อว่าถ้าบุคคลที่น่าเชื่อถืออยู่ใกล้จะมีกำลังใจปฏิบัติตามคำแนะนำของทีม สุขภาพ	6.23	1.434	-2.413	5.700
18. เชื่อว่าถ้าได้พูดคุยกับ พ่อ/แม่/ญาติ หรือแพทย์/พยาบาลทันทีที่เริ่มรู้สึกตัวจะทำให้มีกำลังใจเพิ่มขึ้น	6.42	1.171	-2.824	8.967
19. เชื่อว่าถ้าได้พูดคุยกับผู้แทนศาสนา ทันทีที่เริ่มรู้สึกตัว จะทำให้คำอธิษฐานขอพร เพื่อให้หายจากการเจ็บป่วยโดยเร็ว เป็นจริง	4.93	2.306	-.705	-1.028

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความเบ้ ความโด่งของข้อคำถาม มิติด้าน
จิตวิญญาณจำแนกเป็นรายชื่อ N = 200 (ต่อ)

ข้อคำถาม	$\bar{x}$	S.D.	Skewness	Kurtosis
20. หวังให้แพทย์/พยาบาล ในหอผู้ป่วยวิกฤต พุดคุยและให้ความหวังเมื่อเริ่มรู้สึกตัว เกี่ยวกับ อาการเจ็บป่วยที่ดีขึ้น	6.49	1.232	-3.159	1.388
21. หวังว่าอาการจากการรักษาพยาบาลจะทุเลา อย่างรวดเร็ว	6.29	1.398	-2.467	6.052
22. หวังว่าจะได้พบกับบุคคลที่ท่านรัก/นับถือ/ ศรัทธา	6.18	1.647	-2.181	3.776
23. หวังว่าจะได้เห็นทีมสุขภาพอยู่ใกล้และคอย ดูแลพยาบาลท่านอย่างใกล้ชิด	6.50	1.195	-3.099	1.191
24. หวังว่าได้เห็นสิ่งที่นับถือเมื่อเป็นที่พึงพอใจ	5.12	2.360	-.873	-.868
25. หวังว่าแพทย์/พยาบาลจะอนุญาตให้ปฏิบัติ ตามความเชื่อ/ความศรัทธา	4.21	2.432	-.239	-1.557
26. อธิฐานต่อสิ่งศักดิ์สิทธิ์เพื่อช่วยให้มีกำลังใจ และมีความอดทน	5.77	2.254	-1.488	.433
27. ความศรัทธาที่มีต่อทีมสุขภาพทำให้ ยอมรับ และปฏิบัติตามคำแนะนำ	6.70	.665	-2.89	9.666
28. ความศรัทธาที่ท่านมีต่อทีมสุขภาพ ทำให้ท่าน มั่นใจในวิธีการรักษาพยาบาล	6.77	.591	-2.997	9.444
29. ต้องการไหว้พระ หรือบูชาสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่นับถือ ศรัทธา	4.74	2.680	-.527	-1.76
30. ต้องการทำสมาธิเพื่อทำให้จิตใจสงบ	4.87	2.657	-.628	-1.470
31. ต้องการอธิฐานขอพรจากสิ่งที่นับถือ	5.60	2.389	-1.308	-.141
32. ต้องการอ่านหนังสือสวดมนต์ หนังสือธรรมะ หรือคำสอนของศาสนา	2.15	2.063	1.493	.614

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความเบ้ ความโด่งของข้อคำถาม มิติด้านจิตวิญญาณ
จำแนกเป็นรายข้อ N = 200 (ต่อ)

ข้อคำถาม	$\bar{x}$	S.D.	Skewness	Kurtosis
33. ต้องการพูดคุยกับพระ นักบวชหรือบุคคลที่ตน นับถือเพื่อรับฟังคำอธิบาย	3.89	2.663	.024	-1.799
34. ต้องการได้รับพรจากพระ/นักบวชหรือ บุคคลที่ นับถือศรัทธา	4.43	2.584	-.345	-1.639
35. ต้องการให้ผู้อื่น ปฏิบัติพิธีทางศาสนาแทนท่าน	4.62	2.573	-.457	-1.548
36. ต้องการให้แพทย์/พยาบาลพูดคุยแนะนำวิธี ปฏิบัติตามหลักคำสอนของศาสนา	3.61	2.445	.143	-1.634
37. ต้องการให้แพทย์/พยาบาลแนะนำและอนุญาต ให้ปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนาที่สามารถได้	3.57	2.501	.193	-1.685
38. ต้องการให้หมอผู้ป่วยวิกฤต จัดหาหนังสือธรรมะ หรือคำสอนของศาสนาไว้	2.80	2.299	.751	-1.079
39. ต้องการให้พยาบาลจัดสิ่งแวดล้อมให้เชื่อมต่อ การทำสมาธิ ไหว้พระ สวดมนต์เพื่อให้จิตใจสงบ	3.21	2.417	.462	-1.447
40. ต้องการให้พยาบาลอ่านหนังสือ สวดมนต์ หนังสือธรรมะ หรือคัมภีร์ในศาสนาให้ฟัง	2.84	2.301	.746	-1.047

จากตารางที่ 3 พบว่าคำถามส่วนใหญ่มีค่าเฉลี่ย อยู่ในช่วง 2.15 ถึง 6.77 ค่าเบี่ยงเบน
มาตรฐานอยู่ในช่วง .591 ถึง 2.680 ความเบ้ (Skewness) อยู่ในช่วง -.3.195 ถึง 1.493 และมี
ความโด่ง (Kurtosis) อยู่ในช่วง -1.799 ถึง 1.388

ตารางที่ 4 ค่าสหสัมพันธ์รายข้อของข้อคำถาม

ข้อคำถามที่	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1										
2	.449									
3	.377	.605								
4	.403	.543	.669							
5	.303	.440	.393	.399						
6	.291	.430	.449	.469	.496					
7	.127	.224	.272	.187	.148	.152				
8	.082	.071	.126	.104	.120	.083	.596			
9	.049	.202	.203	.138	.099	.120	.373	.539		
10	.095	.247	.202	.177	.219	.280	.402	.373	.471	
11	.213	.323	.250	.284	.213	.241	.397	.318	.447	.431
12	.344	.338	.349	.281	.219	.317	.246	.243	.169	.177
13	.292	.291	.274	.286	.224	.271	.217	.296	.268	.241
14	.230	.219	.169	.175	.060	.135	.118	.212	.142	.063
15	.187	.165	.174	.191	.012	.160	.128	.163	.077	.047
16	.206	.286	.182	.187	.139	.149	.257	.286	.169	.118
17	.203	.274	.266	.209	.094	.175	.243	.200	.222	.210
18	.153	.123	.113	.201	.106	.120	.208	.325	.308	.157
19	.149	.137	.090	.117	.055	.173	.060	.159	.131	.032
20	.044	.002	-.013	-.017	-.026	.011	.105	.149	.085	.077
21	.081	.170	.179	.148	.165	.196	.260	.147	.140	.304
22	.144	.152	.026	.086	-.055	.034	-.023	-.016	-.015	-.040
23	.082	.129	.076	.100	-.016	.107	.090	.086	.099	.168

ตารางที่ 4 ค่าสหสัมพันธ์รายข้อของข้อคำถาม (ต่อ)

ข้อคำถามที่	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
11										
12	.214									
13	.119	.556								
14	.079	.493	.494							
15	-.013	.487	.463	.885						
16	.016	.277	.354	.465	.491					
17	.057	.311	.322	.467	.480	.676				
18	.367	.293	.220	.313	.227	.432	.445			
19	.012	.385	.379	.488	.503	.357	.311	.187		
20	.158	.228	.150	.196	.230	.309	.420	.496	.177	
21	.094	.276	.168	.128	.176	.179	.212	.116	.161	.233
22	.072	.165	.179	.353	.338	.394	.399	.344	.304	.257
23	.227	.139	.145	.062	.101	.134	.126	.334	-.016	.452
24	-.006	.349	.426	.654	.676	.456	.389	.215	.570	.192
25	-.003	.268	.451	.470	.469	.269	.296	.172	.442	.172
26	.060	.371	.212	.283	.320	.088	.144	.159	.313	.102
27	.422	.156	.172	.010	.046	.088	.083	.305	.011	.129
28	.180	.036	.060	-.020	-.001	.096	.057	.097	.017	.050
29	.026	.277	.280	.307	.295	.113	.097	.124	.248	.059
30	.150	.291	.262	.352	.344	.138	.132	.205	.255	.104
31	.124	.319	.238	.324	.332	.100	.135	.165	.327	.104
32	.037	.135	.185	.201	.175	.106	.084	.064	.289	.069

ตารางที่ 4 ค่าสหสัมพันธ์รายข้อของข้อคำถาม (ต่อ)

ข้อคำถามที่	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
21										
22	.030									
23	.123	.197								
24	.101	.399	.127							
25	.260	.262	.168	.459						
26	.074	.167	.063	.276	.271					
27	.213	-.015	.373	.077	.055	.131				
28	.118	-.024	.242	.131	.034	.024	.553			
29	.092	.195	.037	.287	.222	.553	.133	.076		
30	.139	.131	.144	.321	.188	.485	.168	.093	.557	
31	.095	.216	.055	.313	.181	.864	.171	.066	.567	.540
32	.125	.014	-.040	.252	.180	.184	.010	-.014	.277	.308
33	.142	.237	-.027	.398	.323	.322	.052	.029	.292	.297
24	.135	.252	.063	.406	.306	.432	.126	.016	.384	.372
35	.091	.235	.023	.395	.235	.438	.065	-.012	.277	.344
36	.134	.136	-.023	.381	.371	.347	.057	.038	.390	.364
37	.145	.165	-.052	.391	.360	.427	.001	.008	.416	.334
38	.163	.142	.005	.297	.334	.322	.049	-.012	.300	.319
39	.063	.127	-.010	.354	.355	.398	-.027	.061	.365	.345
40	.124	.129	-.162	.332	.234	.281	-.052	-.035	.314	.278

ตารางที่ 4 ค่าสหสัมพันธ์รายข้อของข้อคำถาม (ต่อ)

ข้อคำถามที่	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
31										
32	.242									
33	.371	.333								
34	.443	.339	.692							
35	.439	.243	.459	.488						
36	.377	.433	.451	.590	.399					
37	.425	.466	.522	.587	.402	.716				
38	.343	.497	.458	.463	.313	.526	.542			
39	.408	.409	.446	.520	.351	.572	.606	.696		
40	.312	.394	.423	.452	.275	.579	.518	.576	.565	

จากตารางที่ 4 พบว่ามีค่าสหสัมพันธ์สหสัมพันธ์ข้อคำถาม แบ่งได้ 3 ระดับ คือ
ระดับต่ำ หมายถึง ข้อคำถามมีค่าสหสัมพันธ์สหสัมพันธ์น้อยกว่า .3 มีจำนวน
3 ข้อ

ระดับปานกลาง หมายถึง ข้อคำถามมีค่าสหสัมพันธ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ .40 –
.60 มีจำนวน 31 ข้อ

ระดับสูง หมายถึง ข้อคำถามมีค่าสหสัมพันธ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ .70 – .90 มี
จำนวน 6 ข้อ

ในการสกัดองค์ประกอบ พบว่าถ้าค่าสหสัมพันธ์สหสัมพันธ์สูงอยู่ในช่วง .70 – .90
ข้อคำถามมักอยู่ในกลุ่มเดียวกัน ถ้าค่าสหสัมพันธ์สหสัมพันธ์ต่ำกว่า .3 อาจต้องตัดข้อคำถาม
นั้นออก เนื่องจากข้อคำถามนั้นมีความสัมพันธ์กับตัวแปรอื่น ๆ ต่ำ

การสกัดองค์ประกอบ (factor analysis)

ในการศึกษานี้ผู้วิจัยนำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS
version 11.5 มีขั้นตอนการวิเคราะห์ดังนี้

1. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของข้อคำถามทั้งหมดเพื่อพิจารณาความเหมาะสมของข้อมูลในการใช้เทคนิคการสกัดองค์ประกอบโดยวิธี Kaiser – Meyer – Olkin (KMO) พบว่าค่าความสัมพันธ์ของข้อคำถามคือ .84 ซึ่งเข้าใกล้ 1 ซึ่งแสดงว่าข้อมูลที่มีอยู่เหมาะที่จะใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเทคนิคการสกัดองค์ประกอบ และเมื่อพิจารณาสถิติทดสอบสมมติฐาน (Bartlett's Test of sphericity) พบว่าไค - สแควร์ (Chi – square) มีค่าเท่ากับ 4,241.70 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .001 แสดงว่าข้อคำถามทั้ง 40 ข้อมีความสัมพันธ์กันสูง

2. ผู้วิจัยเลือกการสกัดองค์ประกอบด้วยวิธี Principal Axis Factoring (PAF) และสกัดองค์ประกอบด้วยวิธีหมุนแกนองค์ประกอบแบบไม่ตั้งฉาก (oblimin) เนื่องจากองค์ประกอบแต่ละองค์ประกอบในแบบสอบถามชุดนี้มีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกัน ไม่สามารถแยกเป็นอิสระต่อกันได้ เมื่อพิจารณาค่าไอเกนแวลู (eigenvalue) ที่มากกว่า 1 พบว่า เมื่อทำการสกัดองค์ประกอบด้วยวิธี PAF+Oblimin ได้องค์ประกอบ จำนวน 9 องค์ประกอบ แต่เนื่องจากการทบทวนวรรณกรรมมิติด้าน จิตวิญญาณก่อนการสร้างเครื่องมือ พบว่าเครื่องมือชุดนี้น่าจะมีเพียง 3 องค์ประกอบ ผู้วิจัยจึงพิจารณาจากกราฟ scree plot ที่พล็อตค่า eigenvalue ของแต่ละองค์ประกอบ พบว่า เครื่องมือที่สร้างขึ้นน่าจะมี 4 หรือ 5 องค์ประกอบ ดังนั้นผู้วิจัยจึงเลือกสกัดองค์ประกอบโดยกำหนดจำนวน องค์ประกอบแทนการใช้ ค่าeigenvalue มากกว่า 1 แล้วจึงทดลองสกัดองค์ประกอบ 3 4 และ 5 องค์ประกอบ ตามลำดับ ผลการสกัดองค์ประกอบ พบว่า

2.1 เมื่อกำหนด 3 องค์ประกอบ พบว่า มีข้อคำถามที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร (factor loading) มากกว่า .40 จำนวน 35 ข้อ ค่าร้อยละของแต่ละองค์ประกอบสามารถอธิบายความแปรปรวนของแบบสอบถามทั้งชุดได้ ร้อยละ 48.16 โดยองค์ประกอบที่ 1 อธิบายความแปรปรวนของแบบสอบถามได้ ร้อยละ 19.88 องค์ประกอบที่ 2 อธิบายความแปรปรวนของแบบสอบถามได้ ร้อยละ 13.63 และองค์ประกอบที่ 3 อธิบายความแปรปรวนของแบบสอบถามได้ ร้อยละ 14.65 เมื่อพิจารณาการรวมกลุ่มของข้อคำถามในแต่ละองค์ประกอบ พบว่าในบางองค์ประกอบมีเนื้อหาไม่กลมกลืนกันกล่าวคือ ในองค์ประกอบที่ 1 มีข้อคำถามจำนวน 14 ข้อ ลักษณะของข้อคำถามเกี่ยวกับการประกอบพิธีทางศาสนา จำนวน 12 ข้อ และข้อคำถามเกี่ยวกับความเชื่อ ความหวัง และความศรัทธารวมอยู่ด้วย จำนวน 2 ข้อ และในองค์ประกอบที่ 2 มีข้อคำถามจำนวน 12 ข้อ ลักษณะของข้อคำถามเกี่ยวกับความรู้สึกที่อยู่ในส่วนลึกของจิตใจมีจำนวน 10 ข้อ และข้อคำถามเกี่ยวกับความเชื่อ ความหวัง และความศรัทธา จำนวน 2 ข้อ และพบว่าข้อคำถามจำนวน 2 ข้อ ได้แก่ข้อที่ 8 และข้อที่ 12 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร (factor loading) อยู่ใน 2 องค์ประกอบ นอกจากนี้ยังพบว่า ข้อคำถามที่ 21 มีค่า

สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรน้อยมากจนไม่สามารถจัดไว้ในองค์ประกอบทั้ง 3 ได้

2.2 เมื่อกำหนด 4 องค์ประกอบ พบว่า มีข้อคำถามทั้งหมด จำนวน 37 ข้อ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร (factor loading) มากกว่า .40 ค่าร้อยละในแต่ละองค์ประกอบสามารถอธิบายความแปรปรวนของแบบสอบถามทั้งหมดได้ ร้อยละ 57.51 โดยองค์ประกอบที่ 1 อธิบายความแปรปรวนของแบบสอบถามได้ ร้อยละ 19.01 องค์ประกอบที่ 2 อธิบายความแปรปรวนของแบบสอบถามได้ ร้อยละ 1.56 องค์ประกอบที่ 3 อธิบายความแปรปรวนของแบบสอบถามได้ ร้อยละ 15.59 และองค์ประกอบที่ 4 อธิบายความแปรปรวนของแบบสอบถามได้ ร้อยละ 12.25 เมื่อพิจารณาการรวมกลุ่มของข้อคำถามในแต่ละองค์ประกอบ พบว่าในองค์ประกอบมีเนื้อหาหลวมกลืนกัน แต่พบว่าข้อคำถามจำนวน 3 ข้อที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร (factor loading) อยู่ใน 2 องค์ประกอบ ได้แก่ ข้อที่ 18 ข้อที่ 19 และข้อที่ 26

2.3 เมื่อกำหนด 5 องค์ประกอบ พบว่า มีข้อคำถามที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร (factor loading) มากกว่า .40 จำนวน 37 ข้อ ค่าร้อยละในแต่ละองค์ประกอบสามารถอธิบายความแปรปรวนของแบบสอบถามทั้งหมดได้ ร้อยละ 62.96 โดยองค์ประกอบที่ 1 อธิบายความแปรปรวนของแบบสอบถามได้ ร้อยละ 18.88 องค์ประกอบที่ 2 อธิบายความแปรปรวนของแบบสอบถามได้ ร้อยละ 12.58 องค์ประกอบที่ 3 อธิบายความแปรปรวนของแบบสอบถามได้ ร้อยละ 15.31 องค์ประกอบที่ 4 อธิบายความแปรปรวนของแบบสอบถามได้ ร้อยละ 9.08 และองค์ประกอบที่ 5 อธิบายความแปรปรวนของแบบสอบถามได้ ร้อยละ 7.38 เมื่อพิจารณาการรวมกลุ่มของข้อคำถามพบว่าในแต่ละองค์ประกอบมีเนื้อหาไม่กลวมกลืนกัน และมีข้อคำถาม 2 ข้อ ได้แก่ ข้อที่ 18 และข้อที่ 20 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร (factor loading) อยู่ใน 2 องค์ประกอบ

ดังนั้นผู้วิจัยจึงตัดสินใจเลือก 4 องค์ประกอบ เนื่องจากเมื่อพิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร (factor loading) มากกว่า .40 พบว่าข้อคำถามมีการจัดแบ่งกลุ่มได้ชัดเจน และข้อคำถามมีความสอดคล้องในองค์ประกอบเดียวกัน

ตารางที่ 5 องค์ประกอบ (Factor) และการอธิบายความผันแปรของการสกัดองค์ประกอบ (Total Variance Explained)

Factor	Initial Eigenvalues			Extraction Sums of Squared Loading			Rotation Sums of Squared Loading		
	Total	% of Variance	Cumulative %	Total	% of Variance	Cumulative %	Total	% of Variance	Cumulative %
1	9.643	24.108	24.108	9.643	24.108	24.108	7.605	19.010	19.013
2	4.546	11.365	35.473	4.546	11.365	35.473	4.224	1.560	29.570
3	2.779	6.946	42.420	2.779	6.946	42.420	6.276	15.690	45.263
4	2.296	5.739	48.159	2.296	5.739	48.159	4.900	12.250	51.510
5	1.845	4.614	52.773						
6	1.413	3.531	56.304						
7	1.288	3.220	59.524						
8	1.155	2.888	62.412						
9	1.023	2.558	64.969						

จากตารางที่ 5 เมื่อกำหนดองค์ประกอบโดยให้มีค่าความผันแปร (หรือความแปรปรวน: eigenvalues) มากกว่า 1 พบว่า มีองค์ประกอบจำนวน 9 องค์ประกอบ สามารถอธิบายความแปรปรวนของแบบ สอบถามได้ร้อยละ 64.97 แต่เมื่อกำหนด 4 องค์ประกอบ โดยยึด scree plot พบว่าสามารถอธิบายความแปรปรวนทั้งหมดได้ร้อยละ 57.51 โดยหลังหมุนแกนองค์ประกอบแล้ว สามารถอธิบายความแปรปรวนขององค์ประกอบที่ 1 ได้ร้อยละ 19.01 อธิบายความแปรปรวนขององค์ประกอบที่ 2 ได้ร้อยละ 1.56 อธิบายความแปรปรวนขององค์ประกอบที่ 3 ได้ร้อยละ 15.69 และอธิบายความแปรปรวนขององค์ประกอบที่ 4 ได้ร้อยละ 12.25

ตารางที่ 6 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรกับปัจจัยเมื่อหมุนแกนปัจจัยโดย PAF และ Oblimin

คำถามข้อที่	องค์ประกอบที่			
	1	2	3	4
องค์ประกอบที่ 1 พิธีกรรม				
37. ต้องการให้แพทย์/พยาบาลแนะนำและอนุญาตให้ปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนาที่สามารถได้	.827			
39. ต้องการให้พยาบาลจัดสิ่งแวดล้อมให้เอื้อต่อการทำสมาธิ ไหว้พระ สวดมนต์ เพื่อให้จิตใจสงบ	.795			
36. ต้องการให้แพทย์/พยาบาลพูดคุยแนะนำวิธีปฏิบัติตามหลักคำสอนของศาสนา	.784			
38. ต้องการให้หอผู้ป่วยวิกฤต จัดหาหนังสือธรรมะหรือคำสอนของศาสนาไว้	.752			
40. ต้องการให้พยาบาลอ่านหนังสือสวดมนต์ หนังสือธรรมะ หรือคัมภีร์ในศาสนาให้ฟัง	.727			

ตารางที่ 6 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรกับปัจจัยเมื่อหมุนแกนปัจจัยโดย PAF และ
Oblimin N = 200 (ต่อ)

คำถามข้อที่	องค์ประกอบที่			
	1	2	3	4
34. ต้องการได้รับพรจากพระ/นักบวช หรือ บุคคลที่นับถือศรัทธา	.687			
32. ต้องการอ่านหนังสือสวดมนต์ หนังสือธรรมะหรือคำสอนของศาสนา	.651			
33. ต้องการพูดคุยกับพระ นักบวชหรือ บุคคลที่ตนนับถือเพื่อรับฟังคำอธิษฐาน	.612			
31. ต้องการอธิษฐานขอพรจากสิ่งที่น่าเชื่อถือ	.578			-.404
29. ต้องการไหว้พระ หรือบูชาสิ่ง ศักดิ์สิทธิ์ที่น่าเชื่อถือ ศรัทธา	.573			
26. อธิษฐานต่อสิ่งศักดิ์สิทธิ์เพื่อช่วยให้มี กำลังใจ และมีความอดทน	.548			-.396
30. ต้องการทำสมาธิเพื่อทำให้จิตใจสงบ	.511			
35. ต้องการให้ผู้อื่น ปฏิบัติพิธีทาง ศาสนาแทนท่าน	.475			
องค์ประกอบที่ 2 พลังใจ				
8. พลังใจทำให้รู้สึกกว่าชีวิตมีคุณค่ามาก กว่าที่ผ่านมา		.707		
9. พลังใจทำให้รู้สึกว่าจะสามารถดูแล ตัวเองได้ โดยไม่ต้องพึ่งพาบุคคลอื่น		.705		
10. พลังใจช่วยให้บรรลุเป้าหมายในชีวิต ได้ง่าย		.684		
11. พลังใจทำให้มีจิตใจที่เข้มแข็ง		.648		
7. พลังใจทำให้รู้สึกเหมือนกับว่ากำลังจะ มีชีวิตใหม่		.641		

ตารางที่ 6 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรกับปัจจัยเมื่อหมุนแกนปัจจัยโดย PAF และ

Oblimin N = 200 (ต่อ)

คำถามข้อที่	องค์ประกอบที่			
	1	2	3	4
27. ความศรัทธาที่มีต่อทีมสุขภาพทำให้ ยอมรับและปฏิบัติตามคำแนะนำ		.592		
28. ความศรัทธาที่ท่านมีต่อทีมสุขภาพ ทำให้ท่านมั่นใจในวิธีการรักษาพยาบาล		.424		
องค์ประกอบที่ 3 ความศรัทธา				
16. เชื่อว่าถ้ามีบุคคลหรือ สิ่งที่น่าเชื่อถืออยู่ ใกล้ตัวจะทำให้ยอมรับผลของการรักษา แม้จะไม่เป็นไปตามที่คาดหวังอย่างสงบ			-.752	
17. เชื่อว่าถ้าบุคคลที่น่าเชื่อถืออยู่ใกล้จะมี กำลังใจปฏิบัติตามคำแนะนำของทีม สุขภาพ			-.743	
15. เชื่อว่าถ้ามีสิ่งที่ท่านน่าเชื่อถืออยู่ใกล้จะ มีกำลังใจ อดทนกับความเจ็บป่วย			-.740	
14. เชื่อว่าถ้ามีสิ่งที่น่าเชื่อถืออยู่ใกล้อาการ ป่วยดีขึ้น			-.725	
22. หวังว่าจะได้พบกับบุคคลที่ท่านรัก/ น่าเชื่อถือ/ศรัทธา			-.626	
24. หวังว่าได้เห็นสิ่งที่น่าเชื่อถือเมื่อเพื่อเป็น ที่พึ่งทางใจ			-.611	
20. หวังให้แพทย์/พยาบาล ในหอ ผู้ป่วยวิกฤต พุดคุยและให้ความหวังเมื่อ เริ่มรู้สึกตัว เกี่ยวกับอาการเจ็บป่วยที่ดีขึ้น			-.532	

ตารางที่ 6 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรกับปัจจัยเมื่อหมุนแกนปัจจัยโดย PAF และ
Oblimin N = 200 (ต่อ)

คำถามข้อที่	องค์ประกอบที่			
	1	2	3	4
18. เชื่อว่าถ้าได้พูดคุยกับ พ่อ/แม่/ญาติ หรือแพทย์/พยาบาลทันทีที่เริ่มรู้สึกตัวจะ ทำให้มีกำลังใจเพิ่มขึ้น		.379	-.508	
19. เชื่อว่าถ้าได้พูดคุยกับผู้แทนศาสนา ทันทีที่เริ่มรู้สึกตัว จะทำให้คำอธิษฐาน ขอพร เพื่อให้หายจากการเจ็บป่วยโดย เร็ว เป็นจริง	.406		-.472	
25. หวังว่าแพทย์/พยาบาลจะอนุญาตให้ ปฏิบัติตามความเชื่อ/ความศรัทธา			-.451	
13. เชื่อว่าถ้าเจ้าหน้าที่ยอมรับใน ความ เชื่อ ความศรัทธาตามหลักศาสนาจะทำ ให้ผลของการรักษาพยาบาลดีขึ้น			-.408	
องค์ประกอบที่ 4 การยอมรับการรักษาพยาบาล				
3. พลังใจทำให้ท่านมีความอดทนต่อการ รักษาพยาบาล				-.772
4. พลังใจทำให้รู้สึกจิตใจสงบแม้จะมี อุปกรณ์และสายต่าง ๆ ทำให้รู้สึก เจ็บปวด เคลื่อนไหวร่างกายลำบาก				-.763
2. พลังใจทำให้รู้สึกปลอดภัยเมื่อต้อง เผชิญกับการรักษาพยาบาลที่ซับซ้อน และเสี่ยงต่อชีวิต				-.719
6. พลังใจทำให้ยอมรับวิธีการรักษา พยาบาลได้โดยง่ายแม้จะไม่ทราบมา ก่อน				-.645

ตารางที่ 6 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรกับปัจจัยเมื่อหมุนแกนปัจจัยโดย PAF และ Oblimin N = 200 (ต่อ)

คำถามข้อที่	องค์ประกอบที่			
	1	2	3	4
5. พลังใจทำให้ยอมรับผลของการรักษา ยาบาลได้ ถ้าจะไม่เป็นไปตามที่คาด หวัง				-.631
1. พลังใจทำให้อาการดีขึ้นอย่างรวดเร็ว				-.590

Extraction Method: Principal Component Analysis. Rotation Method: Oblimin with Kaiser Normalization.

a. Rotation converged in 10 iterations.

จากตารางที่ 6 พบว่าเมื่อหมุนแกนโดย PAF และ Oblimin โดยกำหนด 4 องค์ประกอบ พบว่า

1. องค์ประกอบที่ 1 มีข้อคำถามทั้งหมดจำนวน 13 ข้อ ข้อคำถามส่วนใหญ่จะถามเกี่ยวกับเรื่องความต้องการในการประกอบพิธีทางศาสนา จึงให้ชื่อองค์ประกอบนี้ว่า พิธีกรรม (Ritual) เมื่อนำข้อคำถามทั้ง 13 ข้อไปหาความเชื่อมั่น (internal consistesy) พบว่ามีความเชื่อมั่น เท่ากับ .91 (ดังตารางที่ 7)

2. องค์ประกอบที่ 2 มีข้อคำถามทั้งหมดจำนวน 7 ข้อ ข้อคำถามส่วนใหญ่จะถามเกี่ยวกับเรื่องความหวัง ความศรัทธา และพลังใจในการดำเนินชีวิต จึงให้ชื่อองค์ประกอบนี้ว่า พลังใจ (Internal power) เมื่อนำข้อคำถามทั้ง 7 ข้อไปหาความเชื่อมั่น (internal consistesy) พบว่ามีความเชื่อมั่น เท่ากับ .78 (ดังตารางที่ 7)

3. องค์ประกอบที่ 3 มีข้อคำถามทั้งหมดจำนวน 11 ข้อ ข้อคำถามส่วนใหญ่จะถามเกี่ยวกับเรื่องความศรัทธา ความเชื่อ ความหวังที่มีต่อบุคคลที่รัก/นับถือ/ศรัทธา จึงให้ชื่อองค์ประกอบนี้ว่า ความศรัทธา (Faith) เมื่อนำข้อคำถามทั้ง 11 ข้อไปหาความเชื่อมั่น (internal consistesy) พบว่ามีความเชื่อมั่น เท่ากับ .87 (ดังตารางที่ 7)

4. องค์ประกอบที่ 4 มีข้อคำถามทั้งหมดจำนวน 6 ข้อ ข้อคำถามส่วนใหญ่จะถามเกี่ยวกับเรื่องพลังใจที่มีผลต่อการได้รับการรักษาพยาบาล จึงให้ชื่อองค์ประกอบนี้ว่า การยอมรับการรักษาพยาบาล (Compliance) เมื่อนำข้อคำถามทั้ง 6 ข้อไปหาความเชื่อมั่น (internal consistesy)

พบว่ามีความเชื่อมั่น เท่ากับ .81 (ดังตารางที่ 7)

ตารางที่ 7 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสัมภาษณ์

ด้าน	จำนวนข้อคำถาม	ค่าความเชื่อมั่น
1. พิธีกรรม	13	.91
2. พลังใจ	7	.78
3. ความศรัทธา	11	.87
4. การยอมรับการรักษาพยาบาล	6	.81
รวม	37	.91

ระดับความต้องการในมิติด้านจิตวิญญาณ แยกตามรายด้าน

นอกจากการศึกษาคำประกอบของมิติด้านจิตวิญญาณแล้ว ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้มาศึกษาระดับความต้องการที่เกี่ยวข้องกับมิติจิตวิญญาณของผู้ป่วยโรคหัวใจและหลอดเลือดที่ได้รับการผ่าตัดหัวใจแบบเปิดขณะรับการรักษาพยาบาลในหอผู้ป่วยวิกฤต โดยหาค่าเฉลี่ยแต่ละองค์ประกอบ พบว่า

1. ระดับความต้องการด้านพิธีกรรม ของผู้ป่วยโรคหัวใจและหลอดเลือดที่ได้รับการผ่าตัดหัวใจแบบเปิดขณะรับการรักษาพยาบาลในหอผู้ป่วยวิกฤตอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 4.01$, S.D. = 1.23)

2. ระดับความต้องการด้านพลังใจ ของผู้ป่วยโรคหัวใจและหลอดเลือดที่ได้รับการผ่าตัดหัวใจแบบเปิดขณะรับการรักษาพยาบาลในหอผู้ป่วยวิกฤตอยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 6.46$, S.D. = .72)

3. ระดับความต้องการด้านความศรัทธาของผู้ป่วยโรคหัวใจและหลอดเลือดที่ได้รับการผ่าตัดหัวใจแบบเปิดขณะรับการรักษาพยาบาลในหอผู้ป่วยวิกฤตอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 5.66$, S.D. = .49)

4. ระดับความต้องการด้านการยอมรับการรักษาพยาบาล ของผู้ป่วยโรค หัวใจและ หลอดเลือดที่ได้รับการผ่าตัดหัวใจแบบเปิดขณะรับการรักษาพยาบาลในหอผู้ป่วยวิกฤตอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 5.98$, S.D. = .09)

โดยเมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยในแต่ละด้านพบว่าผู้ป่วยมีความต้องการด้านพลังใจสูงที่สุด รองลงมา คือ ด้านการยอมรับการรักษาพยาบาล ด้านความศรัทธา และด้านพิธีกรรมตามลำดับ